

toekomst leeren, dat deze waarschuwingen hun recht van bestaan missen, en de vooruitgang der techniek ons een nieuw, betrouwbaar en onschadelijk wapen te meer tegen dit, naar het schijnt, toenemend lijden in de hand geven, wie zou dat niet met vreugde begroeten?

Utrecht, 29 Maart 1921.

J. E. SCHULTE.

HET BEKKEN VAN OTTO—CHOBRAK.

In aansluiting aan WALLER's artikel kan ik mededeeling doen van een dergelijk geval.

Het betreft hier een vrouw van middelbaren leeftijd, die mij in Maart van het vorige jaar opzocht en vertelde, dat zij sedert 8 jaren pijn had in de linker heup. „Zij kon de kous niet meer aankrijgen.” Nu begon het rechter been ook last te geven. Bij het loopen blijkt duidelijk, dat de linker heup ankylotisch is. Het verschijnsel van TRENDELENBURG is rechts positief, links niet; linker heup in lichte adductie. Passieve bewegingen in de linker heup niet mogelijk; rechts een paar graden adductie, 45° flexie, rotatie heel weinig. Röntgen-onderzoek: diagnose arthritis deformans van beide heupen.

Het gebit is voor een vrouw uit de volksklasse buitengewoon goed verzorgd, van pyorrhoea alveolaris is geen sprake; in de urine is een spoortje eiwit, bacteriën aanwezig. Patiënte lijdt aan obstipatie. De Röntgen-foto's gelijken op die van WALLER, zóó sprekend, dat aan de diagnose „bekken van OTTO-CHOBRAK” niet kan worden getwijfeld. Ik voelde mij indertijd door de diagnose arthritis deformans niet voldaan, maar ben pas door WALLER's publicatie tot een juister inzicht gekomen.

's-Gravenhage, 3 April 1921.

L. HAVINGA.

DE AFDEELING ZEEUWSCH-VLAANDEREN O. D.

Al ben ik nog geen lid der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst — wat ik wel hoop te kunnen worden, na het bekomen van inlichtingen nopens voorwaarden en verplichtingen —, toch denk ik, dat mij geen ruimte in het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, zal worden geweigerd, om een terechtwijzing te doen en een en ander te antwoorden aan dr. CAMMAERT — aangaande onder meer wat hij van mij vertelt en zijn zoogenaamde critische beschouwing over de afdeling Zeeuwsch-Vlaanderen O. D. Ik ben de bedoelde persoon, waarover dr. CAMMAERT schrijft (in het nummer van 19 Maart 1921), „dat een tweede Belgische uitgeweken collega — specialist voor keel-, neus- en oorziekten — vrouwenziekten en ziekten van de „mannelijke voortplantingsorganen (aldus de aankondiging in de Nieuwsbladen) zich eveneens te Terneuzen vestigt — de algemeene praktijk ook doende” — aldus dr. C..... Ik ken dr. C. niet en wil dan ook niet dadelijk veronderstellen, dat er hier van zijnentwege „kwaadwilligheid” achter steekt, doch weinigen, meen ik, zouden zich weerhouden het zoo op te nemen, nadat zij de werkelijkheid bezien hebben naast deze fantastische mededeeling. Inderdaad, op het oogenblik dat deze zijn brief schreef, was er in een enkel plaatselijk nieuwsblad (den 11den Maart 1921) een aankondiging verschenen van mijn vestiging te Terneuzen (18 Maart 1921, 2de aankondiging), maar deze luidde niet zooals hij zegt, doch letterlijk als volgt „Gevestigd te T..... straat..... Telef. dr. G. D. arts, voortplantings-organen 1) (man- en vrouwenziekten). — Huidziekten. Consult. Prakt. v. verlosk. en alg. geneesk. — Spreekuur.....” (Hierbij bewijs, uitknipsel uit de courant).

1) Voortplantingsorganen klinkt wellicht wat vreemd, maar aangezien geslachtsziekten de beteekenis heeft gekregen van venerische ziekten, en mijn bedoelng breeder was, namelijk ziekte van het genitaal systeem, wat nog niet per se geslachts- of venerische ziekte is, heb ik dit niet geijkte woord gebruikt.